

Dönem : 1

Toplantı : 3

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 477

15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifinin Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Sosyal İşler komisyonları raporları. (M. Meclisi 2/628, C. Senatosu : 2/132)

NOT : M. Meclisi Sıra Sayısı : (587)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 7633 - 43163*

25 . 6 . 1964

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 23 . 6 . 1964 tarihli 111 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, 15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
F. Sirmen

Not: Bu teklif 25 . 12 . 1963 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 13 . 5 . 1964 ve 22-23 . 6 . 1964 tarihli 102, 110 ve 111 nci Birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı: 587)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. 2/132
Karar No. 104*

3 . 7 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 23 Haziran 1964 tarihli 111 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, 15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu iş sözleşmesi grev ve lokavt Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi, Millet Meclisi Başkanlığının 25 Haziran 1964 tarihli ve 7633 - 43163 sayılı yazaları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına tevdi olunmakla Komisyonumuzun 2 Temmuz 1964 tarihli Birleşiminde tetkik ve müzakere olundu.

Kanun teklifinin, 275 sayılı Kanunda mevcut maddi hataların düzeltilmesi amacı ile getirildiğini ifade eden gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenmiş ve Millet Meclisi metni aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Aydın O. S. Sarıgöllü	Bu Kanunda Sözcü Aydın F. Turhangil	Kâtip Kastamonu A. N. Tuna	Cumhurbaşkanı S. Ü. Â. Artus
Çanakkale N. Altan	Ağrı S. Türkmen	Diyarbakır A. Erdoğan	

Sosyal İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 2/132
Karar No. : 12

9 . 7 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 23 Haziran 1964 tarihli 111 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, 15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi Komisyonumuzun 8 Temmuz 1964 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakerelere edildi.

Kanun teklifinin, 275 sayılı Kanunda mevcut maddi hataların düzeltilmesi amacı ile getirildiğini ifade eden gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenmiş ve Millet Meclisi metni aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Elâziğ C. Ertuğ	Bu raporda sözcü ve Kâtip Afyon K. R. Hancıoğlu	Ankara R. Etker	Gaziantep N. Özgül
	Bolu R. Arıkan	İsparta M. Gülcügil	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun 7 nci maddesinin 2 nci bendinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

2. Bir işveren federasyonu veya sendikasının bir iş kolundaki işyerlerini kapsıyan toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili olabilmesi için, mensubu olan işverenlere ait işyerlerinde çalışan işçilerin, o iş kolunda çalışan işçilerin çoğunluğunu teşkil etmesi gereklidir.

MADDE 2. — 15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Çağrı yetkisi üzerinde uyumsuzluk

• Madde 11. — Belli işyeri veya işyerleri için yapılacak toplu iş sözleşmeleriyle ilgili toplu görüşmelerde işçileri temsil bakımından işçi sendikaları arasında çıkacak yetki uyumsuzlukları ile işverenler veya işveren sendikaları tarafından bu konuda yapılacak itirazlar veyahut işverenleri temsil bakımından işverenler ve işveren sendikaları arasında çıkacak yetki uyumsuzlukları ile işçi sendikaları tarafından bu konuda yapılacak itirazlar, yazılı çağrı tarihinden başlayarak üç iş günü içinde bölge çalışma müdürlüğüne karara bağlanır. Bölge çalışma müdürlüğünün bu konudaki kararlarına ilgililer, kendilerine yapılacak yazılı bildiri tarihinden başlayarak üç iş günü içinde iş dâvalarına bakmakla görevli mahalli mahkemeye itiraz edebilirler. Bu itiraz altı iş günü içinde serî muhakeme usulü ile kesin olarak karara bağlanır.

Bir iş kolundaki işyerlerini kapsamak üzere yapılacak toplu iş sözleşmeleriyle ilgili toplu görüşmelerde işçileri temsil bakımından işçi federasyon ve sendikaları arasında çıkacak yetki uyumsuzlukları ile işveren federasyon veya sendikaları veya işverenler tarafından bu konuda yapılan itirazlar veyahut işverenleri temsil bakımından işveren federasyon ve sendikaları

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

ve işverenler arasında çıkacak yetki uyumsuzlukları ile işçi federasyon veya sendikaları tarafından bu konuda yapılacak itirazlar, yazılı çağrı tarihinden başlayarak altı iş günü içinde Çalışma Bakanlığınca karara bağlanır. Çalışma Bakanlığının bu konudaki kararlarına, ilgililer, kendilerine yapılacak yazılı bildiri tarihinden başlayarak altı iş günü içinde Yargıtay Başkanlığına itiraz edebilirler. Bu itirazlar, Yargıtayın iş dâvalarına bakmakla görevli dairesi tarafından altı iş günü içinde kesin olarak karara bağlanır.

MADDE 3. — 15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun 19 nci maddesinin 2 nci bendinin 5 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Bu bendin 1 nci fıkrasına göre greve veya 2 nci fıkrasına göre lokavta karar verilmesi halinde, uyumsuzlukta taraf olanlardan birinin veya Çalışma Bakanlığının esas hakkında dâva açılmadan önce veya dâva sırasında mahkemeye başvurması üzerine, mahkemece, hakkaniyet gerektiriyorsa yahut grev veya lokavtın durdurulmamasında uyumsuzluğun konusu olan hakların korunması bakımından tehlikeli olan ve yahut önemli bir zararın doğacağı anlaşılan hallerde, grev veya lokavtın durdurulmasına karar verilir. Bu kararın re'sen tebliği ile birlikte grev veya lokavta son verilir.

MADDE 4. — 15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun 20 nci maddesinin 12 nci bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

12. Yangın, su baskını, toprak veya çığ kayması veya depremlerin sebebiyet verdiği ve genel hayatı felce uğratan felâket hallerinde, Bakanlar Kurulu, bu hallerin vukubulduğu yerlere inhisar etmek ve bu hallerin devamı süresince yürürlükte kalmak üzere, gerekli gördüğü işyerleri veya iş kollarında grev ve lokavtın yasak edildiğine dair kararname çıkarabilir.

MADDE 5. — 15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun 25 nci maddesinin (c) bendinin 1 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

e) (a) ve (b) bendlerine göre grev veya lokavtın dışında kalacak işçilerin niteliği ve sa-

Anayasa ve Adalet Ko. kabul ettiği metin

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

MADDE 3. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 5 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

yısı toplu iş sözleşmesinde gösterilmemişse, işveren veya işveren vekili, bu hususları, toplu görüşmenin açılışından başlayarak altı iş günü içinde işyerinde yazıyla ilân eder ve bu ilânın birer örneğini toplu görüşmede taraf olan işçi teşekküllerine gönderir.

MADDE 6. — 15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun 62 nci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

28 nci madde hükümlerine aykırı olarak işçileri konutlarından çıkararak veya bu konutların su veya gaz veya aydınlatma veya ısıtma hizmetlerini kesen işveren veya işveren vekili veya bunları bu yolda hareket etmeye zorlayan veya teşvik eden veya bunun için propaganda yapanlar, bir aya kadar hapis ve ikibin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezalarıyla cezalandırılırlar.

Tekerrürü halinde, bu cezaların üç katına hükmolunur.

MADDE 7. — 15 Temmuz 1963 tarihli ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun geçici 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Geçici madde 2. — 44 nci maddede sözü geçen tüzük yürürlüğe girinceye kadar il hakem kurullarıyla Yüksek Hakem Kuruluna ait yazı işleri ve diğer gerekli işlemler, huzur hakları ile yolluk ve gündelikler hakkında toplulukla İş Uyuşmazlıkları Uzlaştırma ve Tahkim Tüzüğü'nün ilgili hükümleri uygulanır.

MADDE 8. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Anayasa ve Adalet Ko. kabul ettiği metin

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi Genel Kurulunun 23.6.1964 tarihli 111 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 6 ncı madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 8 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 9 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

